

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

per nos facit. Esa. 26. Omnia opera nostra operatus es in nobis Domine, etiam coronat dona sua ad laudem & gloriam suam.

CAPVT XIII.

ARGVMENTA.

1. *Quid sit peccatum in homine.*
2. *Quæ sit causa peccati.*
3. *De discrimine peccatorum.*

HOC verbum peccatum, dupliciter capitur in Scriptura: Vno modo, pro peccato originis, quod est aliud nihil, quæ carentia originalis iustitiæ, quæ in homine & natura nostra inesse deberet. Nam in tali iustitia originali creatus est primus homo Adam & Eua. At postquàm peccârunt Genes. 3. perdiderunt illam, & natura sic in eis corrupta est: Et hæc corruptio nunc est perpetuus morbus nature, sic vt humana voluntas non potest per sese ex natura sua illum morbum tollere, sicut nec mortem, quæ est actus proprijsimus istius corruptionis: Nec natura est morbus ille, Deus enim creauit naturam bonam: sed ille morbus cõnascitur homini ex peccato & inobedientia primorum parentum, in quibus natura, vt in radice, est infecta morbo illo: & sic peccatũ per vniuersam massam currit, teste Augustino. Insuper illius morbi fructus sunt peccata actualia, superbia, auaritia, luxuria, &c. cogitata, dicta, facta contra legem Dei: Sunt quoq; ignorantia Dei, carere fide, dilectione, timore, humilitate, paciẽtia, misericordia, &c. quæ nunc natura, tali morbo corrupta, ex se efficere nõ potest: exindẽ est, qd interior ille nature morbus polluit externas actiones, vt Deo non placeant. Etsi nondũ sanctificati habeãt quẽdã honesta opera, sicut

habuit Cicero, Aristoteles, & cæteri gentium philosophi, non tamen placent DEO, cò quòd nondùm persona est sanctificata. Persona enim & opus distat, vt si persona primùm non fuerit sanctificata, opus eius, etsi honestum sit, attamen propter illum morbum naturæ, Deo non placet: si autem fides in Christum, accesserit honesto operi, hæc fides sanctificat personam, & facit quòd DEO placet opus, cò quòd persona iam placet, primùm per fidem sanctificata: Et sic opus iustificati, sua habebit præmia in hac vita, & post hanc vitam. Non iustificatorum autem opera etsi temporale habent præmium, non tamen æternum. Exigit tamen Deus etiam in impijs externa illa honesta opera, propter trāquillitatem hominum, & quatenùs institui & doceri possunt de Euangelio, & Deus quoquè egregijs præmijs corporalibus, etiam in infidelibus, adornat hanc iustitiam carnis, vti de obstetricibus Exo. 2. Econtrà violationem legis externæ, pædagogix & honestatis, punit grauibus pœnis corporalibus, sicuti patet in Pharaone, Domitiano, Diocleciano, & cæt. Sumitur ergò hoc nomen, peccatum, primò pro originis vitio, Deindè pro actu, cogitatione, locutione & operatione, contra legem Dei, hoc enim quod DEVS exhibuit, est peccatum: & quod præcepit, bonũ opus. ad sua enim præcepta rediguntur omnia opera huiusmodi.

Exo. 14.

2. Causa peccati non est Deus: non enim Deus vult peccatum, vt Psalm. quinto. Non enim volēs iniquitatem Deus tu es. Sunt autem causæ peccati, voluntas Diaboli & voluntas hominis, & primò voluntas Diaboli: nam ideò Diabolus dicitur pater mendacij, Ioan 8. & loqui ex proprijs. Si pater mendacij, ergò & causa: quòd ex proprijs loquitur, fit, quatenùs natura à vitio verè discernitur. Naturam condidit bonam & conseruat DEVS, ipse autem Diabolus ex proprio vitio loquitur, & non à natura, in qua conditus

ditus est. Diabolus etiam corrumpit voluntatem hominis, quæ voluntas nostra, dum illi consentit, fit vnà cum voluntate Diaboli causa peccati, & nō ipse Deus, qui vtriusque naturam condidit bonam. Naturam à Deo esse ortam, & conseruari ab illo vt bonam, & tamen voluntatem Diaboli & hominis esse causam peccati, non pugnant: Quia voluntas conata vti sua libertate, potuit abuti sese, quæ à D E O auerteretur. Sic inquit Apostolus Romanorum 5. Per hominem intrauit peccatum in mundum, non dicit, per D E V M. Voluntas enim hominis, etiam nunc pōst peccatum, habet libertatem deligendi ea, quæ sunt subiecta rationi ad ciuilem iustitiam consequendam. hæc enim libertas connascitur naturæ, quam peccatum non tollit. Sic inquit Apostolus Romanorum 2. Cū gentes legem non haberent &cæt. Et si scriptura dicit Exodi 7. Ego indurabo cor Pharaonis. & per prophetam Esaiam, Ego creans mala, ergo est causa peccati Deus: hoc solum intelligendum est de permissione, & non voluntate efficaci: nam Deus non priuat voluntatem sua naturali cognata libertate: Ideò Deus permittit & non cogit. Et sic dum dicitur, omnia necessariò fieri, non ad hæc refertur, vt illa quæ sunt subiecta humanæ rationi & naturaliter cognata, vt necessariò fieri cogentur: manet semper voluntati sua naturalis libertas, quæ potest ire, stare, sedere, quiescere, &c. Summa, omnia opera facere, quæ cognata sunt naturæ: sed intelligitur de illis rebus ac gubernationibus diuinis. Illa enim fiunt, sicuti à Deo ordinantur, mouentur & disponuntur, Actor. 17. In D E O viuimus, & mouemur, & sumus: non enim Deus cogit peccare. Sed voluntas, si naturali libertate abutitur, & conuertit se ad peccatum, hoc non dicitur necessariò peccare. Sic potest etiam voluntas ad bonum se con-

D ; uertere

uertere, adiutorio tamen diuino. iuuat enim DEVS naturalem libertatem, vt ad bonum se possit conu-
tere: non est ergò Deus causa peccati, sed Diabolus
& hominis voluntas.

3. Discrimen est inter peccatum mortale & venia-
le. Mortale sic dicitur, quòd dignum sit morte æter-
na, quod protinùs dum fit, fugat gratiam Dei, id est,
fauorem ab homine. Et est voluntaria transgressio
legis diuinæ ac præceptorum Dei, dum assentimus
concupiscentiæ carnis, & perpetramus actû, id quod
prohibet Apostolus Romanorum 6. nè regnet con-
cupiscentia carnis, Galat. 5. Manifesta sunt opera
carnis, &c. Et 1. Corinth. 6. Neque molles neque adul-
teri, &c. Ephe. 5. Hoc scitote, quòd nullus fornicator,
auarus, &cæt. hæc ergò peccata sunt quæ priuant re-
gno Dei: ideò dicuntur mortalia. Veniale peccatum,
quod per negligentiam ex humana fragilitate fit, vt
est incauta locutio, risus, &cæt. Matthæi 12. De omni
verbo ocioso &c. Attamen gradum exactissimè con-
stituere inter peccata mortalia & venialia, difficile
est, & cauendum, nè aut pauidi ad desperationem adi-
gamur, aut duriores reddantur securi. Est tamen ali-
quis gradus tenendus.

Fit quoquè omne peccatum mortale etiam venia-
dignum, si quis pœnituerit propter Christum ex mi-
sericordia, quanuis & hoc verum sit, quòd maior
conatus & contritio exigatur pro venia impetran-
da qui mortaliter peccarit, quàm qui venialiter, li-
cèt remissio non fiat propter nostrum conatû & con-
tritionem, sed ex misericordia gratis propter Chri-
stum. Etiam tunc dicitur homo esse in peccato
mortali, quandiù sine pœnitentia viuit in
peccato, vt sunt adulteri, vsurarij,
&c. qui non intendunt ces-

sare,

Caput